

Naturskyddsföreningen i Nordanstig

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2012

Även år 2012 har varit ett aktivt år med många programarrangemang från vilka vi rapporterat på vår hemsida. Dessutom har vi bidragit med synpunkter i samhällsplaneringen och arbetat med interna framtidsfrågor. Samarbetet med andra föreningar har fortsatt. Vår verksamhet har av massmedia uppmärksammats i ett flertal artiklar under året.

1 PROGRAMVERKSAMHETEN

Under 2012 har vi haft 22 aktiviteter i våra program, en del av dem i samarbete med andra föreningar:

1 mars – Uggleyssning med klass fyra

Årets uggleyssning för skolornas fjärdeklassare ägde rum i Bergsjö, Gnarp, Harmånger, Jättendal och Ilsbo. C:a 100 barn och föräldrar deltog. Det var dock ovanligt uselt med ugglor. Endast en pärluggla hördes och det var i Harmånger. I Gnarp hördes en räv. Korvgrillning i skogens mörker förgyllde kvällen på alla ställena. Ragnar Svensson samordnade arrangemanget med hjälp av "ugglekunniga" m.fl. på respektive ort.

9 mars – Månskensvandring med uggleyssning

13 personer lockades till årets månskensvandring med uggleyssning till Frästavallen i Gnarp. Inga ugglor hördes denna gång, däremot ett tydligt rävsrik. Gnarps Ungdomsfonds fäbodstuga på Frästavallen blev kvällens grill- och fikahögkvarter. Sven Norman ledde gruppen.

11 mars – Årsmöte

Årsmötet i Lönnbergskyrkan i Bergsjö lockade 13 medlemmar. Efter mötet tittade vi på filmen "En obekvämlig sanning" med Al Gore och diskuterade hur vi kan hjälpas åt för att motverka befärad konsekvenser för klimat och miljö.

3 april – Broschyren "Sevärdheter i Nordanstigs natur"

Vår nya och reviderade broschyr "Sevärdheter i Nordanstigs natur" gavs ut vid en offentlig träff hos Nordanstigs Turistbyrå i Jättendal. C:a 35 personer kom. Sven Norman informerade om arbetet med broschyren. Samtidigt informerades om Nordanstigs Kommuns nya turistbroschyr, den nyupprustade kanotleden mellan Hassela och Strömsbruk samt om vårt pågående arbete med upprustning av Kustleden.

Framtidsveckan 14-22 apr

Under årets framtidsvecka, ett länsomfattande arrangemang med aktiviteter för omställning till ett hållbart samhälle, deltog vi med två arrangemang i Nordanstig:

18 april – "Går det att halvera energinotan?"

På temat "Går det att halvera energinotan?" arrangerade vi i Bergsjögården i samverkan med kommunens energirådgivare en kväll om energibesparing för hem och hushåll. C:a tio deltagare kom.

21 april – "Vårt framtidshopp" på Hasselagården

På temat "Vårt framtidshopp" medverkade vi i Hasselagården där ett antal olika aktiviteter och föreningar fanns, bl.a. ett föredrag om biodling. Vi deltog med böcker och material om vår verksamhet, informerade om natur och miljö i Nordanstig, visade en liten utställning av naturbilder från Nordanstig samt en naturfilm. Stefan Haglund och Sven Norman ansvarade.

april – Orrlek i Gnarp

Orrlek på en myr Gnarp: Sven Normans orrkoja var bemannad vid två tillfällen av olika orrspelsentusiaster. Som mest sågs 9-10 tuppar spela.

12 maj – Gävleborgs länsstämma i Forsa

Från oss deltog Torsten Hansson, Ann-Christin Jäderholm, Sven Norman, Åsa Persson och Inger Åhslund i Naturskyddsföreningen i Gävleborgs länsstämma i Forsa med Hudiksvallsbygdens naturskyddsförening som värd. Förutom de sedvanliga stämmoförhandlingarna gjordes en intressant och uppskattad utflykt till Storberget där vi bl.a. förevisades långskägg och en hänförande utsikt.

15 maj – Fågelvandring i Strömsbruk

Den traditionella fågelvandringen i Strömsbruk lockade ett 25-tal intresserade. Vi följde som vanligt det natursköna området längs Harmångersån mot Ornskärpen. Sammanlagt sågs eller hördes 36 olika fågelarter. Ragnar Svensson ansvarade.

5 juni – Naturnatten

18 personer infann sig till Naturnatten, då vi vandrade från Hårte till Stortjärn längs den gamla s.k. skolvägen. Här vid tjärnens strand grillade vi och njöt av tillvaron. Torsten Hansson ledde vandringen. De som åkte via Jättendalssjön på hemvägen fick höra näktergalen sjunga där.

10 juni – ”Johan-dagen” i Holm

Johan-Dagen förlades i år till Holms natur- och kulturområde i Harmånger. Uppskattningsvis bortåt 100 personer, flertalet barn, kom trots det mycket instabila vädret. Bl.a. bjöds på naturstig, pyssel, kolbullar och korvgrillning samt kanotutfärd i Harmångersån.

17 juni – ”De vilda blommornas dag”

”De vilda blommornas dag” gick denna gång av stapeln på Åsvallens fäbod i Gnarp. Veronica Jägbrant och Sven Norman m.fl. ledde de c:a 30 deltagarna. C:a 40 arter visades, bl a kattfot, blåsuga och de rödlistade arterna låsbräken och fältgentiana.

5 juli – Trolska skogen i Mellanfjärden

Vi medverkade i Trolska Skogens aktiviteter i Mellanfjärden där vi dukade upp bord med mossor och lavar och vår uppstoppade berguv och informerade om natur i övrigt. Ann-Christin Jäderholm och Niclas Vallin hade mycket att stå i när alla nyfikna barn och föräldrar kom och orienterade sig om naturens under. C:a 190 personer besökte Trolska skogen den här dagen.

8 juli – Ängsslåtter i Rigberg

Till vår 21:a årliga ängsslåtter i Rigberg, Hassela kom 18 slätterentusiaster trots det gråmulna vädret med tidvis lätt duggregn. Vi inledde med att berätta lite om den tidigare gårdens historia varefter liarna och räfsorna svingades med bravur. Orkidéerna nattviol, brudsporre och grönkulla fanns på plats liksom kattfot, björk-, klot-, vit- och ögonpyrola m.fl. Områdets karaktärsväxt, fältgentianan, blommar här från augusti och kunde ses vid besök här då. I en fikapaus berättade Lennart Sving, med rötter från trakten, om områdets bebyggelsehistoria. Slätterdagen avslutades som vanligt med mat och fika på närliggande och natursköna Ersk-Matsgården. Ragnar Svensson var ledare för slätterdagen.

22 juli – Slåtter på Frästavallen i Gnarp

Vi hjälpte Ungdomsfonden i Gnarp med slåtter kring deras fäbodstuga och fähus på Frästavallen i Gnarp. Sven Norman berättade lite om vallens historia och om en del växter på vallen. Totalt kom 13 deltagare.

11 augusti – Besök på de burmesiska koloniträdgårdsodlingarna

Ett tiotal personer kom när vi besökte de burmesiska invandrarnas koloniträdgårdsodling i Bergsjö. Vi möttes av stor öppenhet och fick smaka på en del för oss ovanliga grönsaker från den här imponerande odlingen. Otaliga är de timmar som här läggs ner för lokal odling av grönsaker till matlagning. Sven Norman var ansvarig ledare.

26 augusti – Återbesök i Rigberg

Vi gjorde ett återbesök i Rigberg, Hassela för att kolla förekomsten av fältgentiana. Tyvärr präglades dagen av regn men vi blev ändå sju personer, som fick se ett 60-tal blommande fältgentianor. Dessutom fanns här skogsnypon och ängsklocka samt präktiga exemplar av ormbär. Vi hittade också en hel del gula kantareller, som plockades. Sven Norman ledde besöket.

15 september – Upprustning av Kustleden

Vi arrangerade en arbetsdag för vårt pågående arbete med upprustning av Kustleden. Vi jobbade med målning och viss röjning av leden på sträckan Stocka-Strömsbruk-Sågtäkten. Åtta personer kom och vi klarade av hela sträckan. Arbetet avslutades med korvgrillningsfest på havsstranden i Orn.

16 september – Svampdag

Den numera traditionella svampdagen i samarbete med Ersk-Matsgården i Hassela lockade ett 35-tal besökare trots den dåliga svamptillgången. Maj Johansson hade dock lyckats få ihop ett bra svampbord och berättade kunnigt bl.a. om olika svampars mer eller mindre lämplighet som föda. Ersk-Matsgårdens Boerje Bohlin svarade för fika och som vanligt en delikat svampsoppa.

29 september – Skogsvård och utflykt till Boskogen

På temat "Naturvårdshänsyn i skogsbruket" arrangerade vi i samverkan med Holmen Skog AB och Skogsstyrelsen en utflykt till Boskogen i Hånick, Harmånger. Vi tittade på en avverkad skog, gick runt i omgivningarna, diskuterade och lärde oss om naturvård, biologisk mångfald i skogen, nyckelbiotoper, certifieringen FSC och lagstiftning m.m. En mycket lärorik och intressant dag!

7 oktober – "Friluftsfolkets dag"

Vi medverkade i Strömsbruks IF:s traditionella höstarrangemang "Friluftsfolkets dag" på Orn i Strömsbruk med frågepromenad och korvgrillning. Vi deltog med ett par tubkikare på havsstranden och berättade om de fåglar, som visade sig. C:a 40 deltagare kom.

18 oktober – Ove Nygren om "Nordnorsk natur"

Ove Nygren från Hudiksvall gästade oss i Harmångers Bibliotek och berättade till bilder om "Nordnorsk natur" från sin resa på Varangerhalvön i den norska finnmarken. 15 personer kom.

29 oktober–30 november – Fotoutställning "I Nordanstigs natur"

Vår fotoställning på temat "I Nordanstigs natur" blev mycket populär och lockade många besökare till utställningslokalen i Bergsjö bibliotek. C:a 150 bilder på olika naturteman fanns med. Torsten Hansson, Ann-Christin Jäderholm och Sven Norman stod för huvuddelen av bilderna. Ann-Christin Jäderholm var ansvarig för utställningen och hade lagt ner omfattande arbete med mycket gott resultat.

2 FÖRENINGSPROJEKT/UTVECKLING/UTBILDNING/FORTBILDNING

Arbetet att göra föreningen mera synlig och känd har fortsatt på ungefär samma sätt som de senaste åren. I början av året antog vi en mall för information om föreningen att använda vid våra sammankomster samt vilket material, som skall kunna delas ut vid dem.

– Vid **programaktiviteter har vi informerat** om verksamheten, delat ut broschyrer och flygblad m.m. och **vår hemsida** har hållits aktuell och genomgått en uppdatering av vår hemsidesansvarige Stefan Haglund.

– Våra **programblad** har – förutom att de skickats till medlemmarna – även lagts ut i kommunens bibliotek och i lokaler för turistinformation m.m., och skickats ut till grannkretsar m.fl.

– **Informationsblad, verksamhetsberättelse och annan information** har utsänts till medlemmarna två gånger under året. Till medlemmar med e-post har vi också skickat ut påminnelser om våra programarrangemang c:a en vecka före varje arrangemang.

– **Nya medlemmar** har löpande under året fått **välkomstbrev** med programblad och annan information.

– Torsten Hansson, Sven Norman och Inger Åhslund deltog 22 feb i en träff i Bollnäs arrangerad av Länsstyrelsen på temat "**Hur når vi ett klimatneutralt Gävleborg?**" Nya regionala energi- och klimatmål har utarbetats och träffen arrangerades för att få fram underlag för aktiviteter, som stöder målen.

– Stefan Haglund deltog i mars i det årliga **Vargsymposiet i Vålådalen**, arrangerat av Taiga Foto & Natur i samarbete med en rad andra intressenter. Symposiet är ett forum om alla våra stora rovdjur och människors relationer till dem. En rad forskare och sakkunniga medverkar med föreläsningar, fakta och utställningar m.m. som belyser rovdjursfrågorna från alla synvinklar.

– En **genomgång av styrelsens arbetsuppgifter** med syfte att göra en jämnare arbetsfördelning har påbörjats under året men inte slutförts (sker under 2013).

– Sven Norman ingår i Riksföreningens **miljörättsnätverk** och deltog för länsförbundets räkning 24 nov i en kurs om miljökonsekvensbeskrivningar.

3 NATUR OCH MILJÖ

– I jan lämnade vi synpunkter till Länsstyrelsen på förslag till "**Program för översyn av det utvidgade strandskyddet längs Gävleborgs kus**". Vi samarbetade inför vårt svar i denna fråga med kretsarna i de andra kustkommunerna i Gävleborgs län.

– I aug lämnade vi synpunkter ur naturskydds- och friluftslivsaspekt på Nordanstigs kommuns "**Planprogram för norra Sörfjärden**" i Gnarp. Vi fick därefter av Nordanstigs kommun i uppdrag att göra en **naturvärdesbedömning** kopplad till planförslaget. Detta utfördes i aug-sep.

– Vi har också fått uppdraget att göra en **naturvärdesbedömning** inför ett kommande planförslag i södra delen av Sörfjärden. Vi påbörjade arbetet i sep (det slutförs sommaren 2013).

– Inför en planerad avverkning i ett skogsområde i Hassela gjorde vi på önskemål av Länsförbundets skogsgrupp i okt ett **besök för att kolla ev höga naturvärden** i det aktuella området, främst ev långskäggsförekomster.

– Mot bakgrund av en kommunal "Förstudie till naturvårds- och kulturvårdsplan" har vi **försökt förmå Nordanstigs kommun att söka statliga medel** (s.k. LONA-medel) för att göra en naturvårdsplan för framtida lämpliga utvecklingsinsatser m.m. inom naturområdet. Stefan Haglund och Sven Norman har deltagit i tre möten med kommunala företrädare. Tyvärr blev det ingen framgång. Kommunen saknar handläggare för sådana frågor och har inga resurser att avsätta för arbete inom detta område. Vi fortsätter dock att på andra sätt försöka kom fram till ett resultat i denna fråga

– Arbetet med **upprustning av Kustleden** har fortskridit planenligt under hela året. I början av året gjorde vi en överenskommelse med Nordanstigs kommun om att vi tar huvudansvaret för hela projektet (vi ansvarar således även för större delen av det arbete, som enligt projektplanen åligger kommunen.) Vi har påbörjat arbetet med en folder, röjt och markerat hela leden samt byggt broar/spänger på sex platser. Sammanlagt har vi under 2012 lagt ner c:a 700 timmars arbete i detta projekt, som ska slutföras under 2013.

– Bengt Sättlin från Hudiksvallsbygdens Naturskyddsförening har under 2011-2012 i viss samverkan med oss genomfört en **inventering av den sällsynta och rödlistade laven långskägg**. I Hasselaskogarna har i fem områden hittats totalt 456 träd med långskägg vilket betyder att vi där har en av landets största förekomster av denna hotade lav. Inventeringen visar också att långskägg i Gävleborgs län nu förmodligen bara finns på sju platser (en vardera i Delsbo med två träd och i Forsa med 30 träd och de övriga fem således i Hassela med 456 träd.)

4 MILJÖPRIS 2012

Vårt årliga miljöpris utdelades 27 nov, nu för trettande året. Priset gick till den burmesiska trädgårdsodlingen i Bergsjö för initiativet till Nordanstigs hittills enda koloniträdgård. Lokal odling av grönsaker bidrar till minskad negativ miljöbelastning genom obefintlig kemikalieanvändning och lägre transportbehov från jord till bord. Priset utdelades i Bergsjö Biblioteks utställningslokal under vår pågående fotoutställning "I Nordanstigs natur." C:a 25 personer, både barn och vuxna, från de tio burmesiska familjerna, som driver trädgården, deltog. De förärades ett diplom att sätta upp i trädgården samt ett penningpris att utnyttja gemensamt för anläggningen. Dessutom bjöd vi pristagarna på kaffe, saft och tårta. Det var en mycket uppskattad prisutdelning!

5 MEDLEMSUTVECKLING

2012-12-31 var vi 315 medlemmar, en liten minskning med tre sedan 2011. Vi håller således ställningarna och har fortfarande den högsta procentuella andelen medlemmar (3,3 %) i vårt län.

6 STYRELSEN

Under året har sex ordinarie och protokollförda styrelsemöten hållits. Dessutom har ett separat möte hållits för planeringen av Johan-Dagen. Styrelsen har bestått av Sven Norman (ordförande), Ann-Christin Jäderholm (vice ordförande), Ragnar Svensson (sekreterare), Niclas Vallin (kassör), Stefan Haglund (hemsidesansvarig), Annelie Persson-Bäck, Inger Åhslund och Torsten Hansson. Bernt Larsson och Erling Selling har varit suppleanter.

Sven Norman ingår även i Länsförbundets styrelse som dess kassör och har där även haft uppdraget att engagera sig i en del strandskyddsärenden i länet. Bl.a medverkade han i okt med ett anförande vid Gästriklands Vattenråds möte i Högbo.

Ann-Christin Jäderholm ingår även som styrelseledamot i Gävleborgs Botaniska Sällskap och har bl.a. haft en roll som floraväktare för hotade arter i Hälsingland.

7 AVSLUTNINGSDORD

Vi kan se tillbaka på ännu ett mycket aktivt år. Vi har haft en omfattande och utåtriktad verksamhet. Vi tror oss ha spridit en hel del kunskap och information både om föreningens verksamhet och om natur och miljö. Vi anser oss vara en tillgång för det viktiga naturskydds- och miljöarbetet i vår kommun. Men **vi behöver fler medlemmar, gärna ungdomar och fler aktiva!** Kom med förslag och idéer!

Styrelsen